

Roomalaiskirjeen selitys 13

Room. 6:1–6

Savonlinnan Tuomiokirkko, 30.1.2013

Kaste ja uusi elämä

Olemme käsitelleet Paavalin Roomalaiskirjettä ja päässeet luvun 5 loppuun. Luvuissa 1–5 Paavali on esittänyt pääasiat opetuksestaan siitä, kuinka ihmisestä tulee Jumalalle kelpaava. Se tapahtuu, kun ihminen uskoo Jeesukseen ja hänen tekemäänsä sovitukseseen. Silloin hän saa omakseen vanhurskauden eli Jumalalle kelpaavuuden. Se perustuu siihen, että Jeesus on ristinkuolemallaan lunastanut ihmiskunnan vapaaksi syyllisyydestä ja tuomionalaisuudesta. Ne tulivat osaksemme jo esi-isämme Adamin tekemässä synnissä. Mutta Jeesus on Adamin vastavoima, joka toi koko ihmiskunnalle Jumalalle kelpaavuuden. Jeesuksen sovintoveri on kuin läpätunkematon kansi, jonka Jumala on asettanut syntiemme päälle, niin että ne eivät pääse syyttämään Jeesukseen uskovia.

Juuri edellä Paavali on käsitellyt sitä, miksi Jumala sitten antoi lakinsa, jos sitä ei kerran tarvita pelastukseen.

”Laki tuli maailmaan sitä varten, että rikkomus tulisi suuremmaksi. Mutta missä synti on tullut suureksi, siellä on armo tullut ylenpalttiseksi. Niin kuin synti on hallinnut ja vienyt kuolemaan, niin on armo hallitseva ja johtava ikuisen elämään, koska Herramme Jeesus Kristus on lahjoittanut meille vanhurskauden.” (Room. 5:20–21)

Pitääkö syntiä tehdä iloisesti lisää?

Tästä hänelle johtuu mieleen eräs mahdollinen vastaväite. Nimittäin se, että jos armon suuruus vaatii synnin lisääntymistä, niin eikö silloin kristittyjen kannattaisi heittäytyä iloisiksi retkuiksi ja tehdä rutkasti syntiä.

Mitä me tähän sanomme? Onko meidän jatkuvasti tehtävä syntiä, jotta armo tulisi yhä suuremmaksi? Ei tietenkään. Kun kerran olemme kuolleet pois synnistä, kuinka voisimme edelleen elää siinä? (Room. 6:1-2)

Iloisen retku-kristityn teoria on väärä, siksi, että se on vastoin sitä, mikä kristityn Jumalalta saama ominaislaatu on. Se on nimittäin se, että me kristityt olemme kuolleet pois synnistä. Siksi on meidän Kristukselta saadun olemuksemme vastaista elää synnissä.

Kristuksen kuolemassa kuolimme mekin

Edellähän kuolimme siitä, kuinka Paavalin mukaan Adam ja Kristus ovat verrattavissa toisiinsa siinä, että molemmat ovat koko ihmiskunnan edustajia. Mitä Adam teki ja mitä hänelle tapahtui, sen koko ihmiskunta on tehnyt ja sille on tapahtunut. Me kaikki ihmiset olemme tulleet Adamissa syntisiksi ja kuoleman alaisiksi. Vastaavalla tavalla myös Kristus on koko ihmiskunnan edustaja. Mitä hänelle tapahtui, se tapahtui meille muillekin.

No mitä hänelle tapahtui? Hän kuoli synnin vuoksi, kärsi syntien ansaitseman kuolemanrangaistuksen. Näin hän kuoli koko ihmiskunnan puolesta pois synnin vallan alta. Koska

hän oli koko ihmiskunnan edustaja, siksi myös me kaikki muut ihmiset olemme Jeesuksen kuolemassa kuolleet pois synnistä, pois sen vallan alta.

Kaste liittämisenä Kristukseen

Miten näin voi olla?

Paavali vastaa:

Tiedättehän, että meidät kaikki Kristukseen Jeesukseen kastetut on kastettu hänen kuolemaansa (Room. 6:3)

Kaste ei ole mikä tahansa suloinen siirtymäriitti, jossa vauvalle annetaan nimi. Ei, vaan kaste on hengellinen tapahtuma, sakramentti, jossa ihminen liitetään Kristuksen yhteyteen ja hänelle annetaan omaksi kaikki se, mitä varten Jeesus on maailmaan tullut.

Ja hän on tullut kuolemaan meidän puolestamme. Tuo teko annetaan ihmiselle omaksi kasteessa. Silloin hänen kohdallaan varsinaisesti toteutuu se, että Jeesus on hänenkin edustajansa. Hänet liitetään Kristukseen. Silloin hänelle tapahtuu se, että hänkin on kuollut silloin, kun Jeesus on kuollut.

Tämän vuoksi kastekaavassa pappi sanoo kastettavalle lapselle näin:

”Armollinen Jumala on Poikansa Jeesuksen Kristuksen tähden vapauttanut sinut synnin, kuoleman ja pahan vallasta. Antakoon hän sinulle voimaa kuolla joka päivä pois synnistä ja elää Kristukselle.”

Se, että kristitty saa voimaa joka päivä kuolle pois synnistä ja elää Kristukselle, perustuu siihen että kasteessa hänen kohdallaan toteutuu se, että mitä Kristukselle tapahtui, se hänelle tapahtui kaikkien ihmisten edustajana.

Kasteessa haudatut

Edellä Paavali sanoi: ”Tiedättehän, että - - ”. Siis: jos tiedätte, mitä teille kasteessanne on tapahtunut, ette kysyisi, että ”pitääkö meidän pysyä synnissä, että armo tulisi suureksi?”.

Näin meidät kasteessa annettiin kuolemaan ja haudattiin yhdessä hänen kanssaan, jotta mekin alkaisimme elää uutta elämää, niin kuin Kristus Isän kirkkauden voimalla herätettiin kuolleista. (Room. 6:4)

Paavali jatkaa hyvin konkreettisin äänenpainoin. Kun meidät kastettiin, se merkitsi ihan oikeasti meidän kuolemaamme ja hautaamistamme. Jeesuksen kuolleessa ruumiissa sinutkin, kastettu ihminen, laitettiin hautaan. Ja sinä olit hänessä kuolleena vajaat kolme vuorokautta. Ja sitten Jumala herätti sinutkin kuolleista. Sillä se Jeesus, jonka hän herätti kuolleista, oli sinun ja koko ihmiskunnan edustaja.

Kysyt, että miten se voi olla mahdollista, kun eihän minua silloin vielä ollut edes olemassa. Hyvä kysymys. Vastaus on se, että Jumalalle aika ei ole sellaista kuin meille. Hän on ajankin Luoja. Siksi hänelle Jeesus voi aivan todesti olla yhtä hyvin häntä ennen kuin hänen jälkeensä eläneidenkin

ihmisten edustaja. Eikä siinä vuosi tai kaksituhatta vuotta merkitse yhtään mitään. Jumala on iankaikkinen, jolla kaikki on olemassa, yhtä aikaa ja kokonaan. Siksi on mahdollista, että sinunkin iankaikkinen kohtalosi on ratkaistu tavalla, joka näyttää sinusta tapahtuneen yli 2000 vuotta liian aikaisin. Mutta Jumalan maailmassa asiat eivät mene näin.

Kasteessa uuteen elämään herätetyt

Se, että Jeesus kuoli ja herätettiin uuteen elämään, se merkitsee häneen kastetuille ihmisille sitä, että hekin ovat kuolleet ja heidät on herätetty uuteen elämään. He ovat kuolleet pois synnistä ja heille on annettu uusi elämä Kristuksessa.

Se elämä ei perustu omiin ponnistuksiin tulla Jumalan lain avulla Jumalalle kelpaavaksi. Ei, vaan se perustuu Isän kirkkauden voimaan. Se perustuu hengelliseen voimaan, samaan, jolla Jumala herätti Jeesuksen kuolleista.

Jos kerran yhtäläinen kuolema on liittänyt meidät yhteen hänen kanssaan, me myös nousemme kuolleista niin kuin hän (Room. 6:5)

Kerran tuo Jeesuksen ylösnousemus on totta jokaisen häneen uskovan kohdalla myös ruumiillisesti. Hauta ei jää viimeiseksi leposijaksemme. Meidän ruumiimme kokee ylösnousemuksen.

Joku kysyy, että miten se voi olla mahdollista? Vastauksena on Jumalan voima. Ei Jeesuksenkaan ylösnousemuksessa ole järjen ja ihmisen mahdollisuuksien tai luonnontieteen perusteella mitään järkeä. Mutta silti se tapahtui. Ja samalla perusteella häneen kastettujen kristittyjen ylösnousemus tapahtuu hänen lupauksensa perusteella.

Vanha ihmistemme on ristiinnaulittu Jeesuksen kanssa

”Tiedämme, että vanha minämme on yhdessä hänen kanssaan ristiinnaulittu, jotta tämä syntinen ruumis menettäisi valtansa emmekä enää olisi synnin orjia.” (Room 6:6)

Alkukielessä tuo sana ”vanha minämme” on ”vanha ihmistemme”. Se tarkoittaa synnin turmelemaa luontaista ihmisyyttä, joka on meissä tavallisen syntymän perusteella. Se on vanha suhteessa siihen uuteen elämään, joka kristityssä on Jeesukselta saadun uudestisyntymän eli kasteen ja uskon kannalta.

Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: "Totisesti, totisesti minä sanon sinulle: joka ei synny uudesti, ylhäältä, se ei voi nähdä Jumalan valtakuntaa". Nikodeemus sanoi hänelle: "Kuinka voi ihminen vanhana syntyä? Eihän hän voi jälleen mennä äitinsä kohtuun ja syntyä?" Jeesus vastasi: "Totisesti, totisesti minä sanon sinulle: jos joku ei synny vedestä ja Hengestä, ei hän voi päästä sisälle Jumalan valtakuntaan. Mikä lihasta on syntynyt, on liha; ja mikä Hengestä on syntynyt, on henki. Älä ihmettele, että minä sanoin sinulle: teidän täytyy syntyä uudesti, ylhäältä. Tuuli puhaltaa, missä tahtoo, ja sinä kuulet sen huminan, mutta et tiedä, mistä se tulee ja minne se menee; niin on jokaisen, joka on Hengestä syntynyt." (Joh 3)

” - teidän tulee panna pois vanha ihmisenne, jonka mukaan te ennen vaelsitte ja joka turmelee itsensä petollisia himoja seuraten, ja uudistua mielenne hengeltä ja pukea päällemme uusi ihminen, joka Jumalan mukaan on luotu totuuden vanhurskauteen ja pyhyyteen.” (Ef 4:24)

”Älkää puhuko valhetta toisistanne, te, jotka olette riisuneet pois vanhan ihmisen tekoinensa ja pukeutuneet uuteen, joka uudistuu tietoon, Luojansa kuvan mukaan.” (Kol 3:9)

”Siis, jos joku on Kristuksessa, niin hän on uusi luomus; se, mikä on vanhaa, on kadonnut, katso, uusi on sijaan tullut.” (2. Kor. 5:17)

Vanhan ihmisen ja uuden ihmisen välinen suhde ei ole mikään moraalinen ryhdistäytyminen. Jos olisi, silloinhan kyse olisi lain mukaan saatavasta uudistuksesta. Ja juuri sitä Paavali on koko Roomalaiskirjeessään vastustanut.

Uuden ihmisen syntymässä on kyse hengellisestä tapahtumasta. Sitä ei voi kuvata eettisin tai moraalisin eikä edes psykologisin käsittein. Sen kuvaamiseen tarvitaan teologista, hengellistä kieltä. Kyse on siitä, että ihmisessä toteutuu henkilökohtaisella tasolla se, mitä varten Jeesus Kristus tuli maailmaan. Hän tuli tuomaan meille hengellisen elämän Jumalan yhteydessä, osallisina Pyhästä Hengestä, vanhurskaudesta, syntien anteeksiantamuksesta. Tietenkin siihen kuuluu paljon muutakin, kuten Jumalan ja lähimmäisen rakastaminen, seurakuntayhteys, hyvät teot, sakramentit, rukoileminen, jne. Lyhyesti tätä yksilöön syntyneitä uutta hengellistä elämää kuvataan sanalla ”uusi ihminen”.

Vielä jotain siitä, että uusi ihminen ei ole psykologinen käsite. Se tarkoittaa ainakin sitä, että uudestisyntymässä ihmisen psykologinen minuus ei muutu tai tuhoudu. Ihmiseen jää minuuden ja tietoisuuden jatkumo, eikä uskoontulo tuhoa sitä millään lailla.

Sanon tämän siksi, että joskus ihmiset pelkäävät ajatusta uudestisyntymisestä siksi, että he ajattelevat kadottavansa siinä tietoisuutensa ja minuutensa. Mutta ei se niin ole. Uudestisyntyminen tarkoittaa psykologisen minuuden kannalta pelkästään hyviä asioita. Ihminen saa päästää irti turhista syyllisyyksistä ja huolista. Hän löytää elämälleen tarkoituksen ja perustan. Hän voi kokea olevansa rakastettu. Paljon muuttuu, mutta sama minuus säilyy muistoinen ja luonteenpiirteinen.

Mikä uudestisyntymisessä muuttuu?

Mikä siis muuttuu? Hengellisessä mielessä hyvin paljon. Oikeastaan kaikki.

Tiedämme, että vanha ihmistemme on yhdessä hänen kanssaan ristiinnaulittu, jotta tämä syntinen ruumis menettäisi valtansa emmekä enää olisi synnin orjia.” (Room. 6:6)

Jumalan silmissä vanha ihmistemme on se Adam, joka on pusikossa häntä piilossa, koska on tehnyt syntiä ja yrittää estää Jumalaa näkemästä sitä. Vanha ihminen on Jumalan vihollinen, joka ei halua ottaa vastaan Jumalan anteeksiantoa, koska haluaa itse olla pätevä Jumalan silmissä. Vanhan ihmisen ja Jeesuksen suhteesta Johanneksen evankeliumin alku sanoo näin: ”Hän tuli omaan

maailmaansa, mutta hänen omansa eivät ottaneet häntä vastaan.” Vanhaan ihmiseen kuuluu joskus viha, irstaus, himokkuus yms. paheet, mutta ei suinkaan aina. Joissain ihmisissä vanha ihminen voi elää pintapuolisesti hyvinkin kunnollista elämää. Mutta suhde Jumalaan on rikki. Se voi pysyäkin rikki, jos ihminen elää niin kunnollista elämää, ettei tarvitse Jumalaa.

Tämä vanha ihmisemme on ristiinnaulittu Jeesuksen kanssa. Päämääränä on se, että vanhaan ihmiseen liittynyt synnin valta kirpoaisi ja me pääsisimme vapaiksi sen kahleista. Sitä kautta, että suhteemme Jumalaan uudistuu anteeksiantamuksen myötä, eikä meidän enää tarvitse Adamin ja Eevan kanssa piileksiä Taivaallista Isäämme pusikossa.